

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і оподаткування»
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік та контроль доходів на прикладі ТОВ «ВІБО-ТРАНС»»

Виконавець:

студентка ЦЗВФН 4 курс 1 група
Подуфалова Анастасія Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Кубік Валентина Дмитрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	5
1.1. Доходи підприємства як об'єкт обліку та контролю, їх сутність, класифікація та оцінка доходів в обліку	5
1.2. Нормативно-правова база обліку доходів	11
1.3. Сучасна проблематика обліку доходів	15
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ НА ТОВ «ВІБО-ТРАНС»	20
2.1. Загальна економічна характеристика ТОВ «Вібо-Транс».....	20
2.2. Документальне оформлення операцій з формування доходів підприємства.....	27
2.3. Особливості обліку доходів на ТОВ «Вібо-Транс».....	40
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ДОХОДІВ: ТЕОРІЯ ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА	47
3.1. Аналіз доходів на ТОВ «Вібо-Транс».....	47
3.2. Контроль доходів на підприємстві: методичні аспекти та практика проведення	52
3.3. Шляхи вдосконалення обліку та контролю доходів на вітчизняних підприємствах	58
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63
Додатки	

ВСТУП

Актуальність теми. Метою кожного підприємства на ринку України є отримання максимального доходу при відповідних мінімальних витратах.

Дохід – це підсумок господарської діяльності, тобто всі кошти, які отримує фізична або юридична особа, держава або організація, протягом певного періоду, що були виручені внаслідок продажу товарів, надання робіт і послуг.

Показники доходів і прибутку є найважливішими в системі оцінки результативності та ділових якостей підприємства, ступеня його надійності і фінансового благополуччя як партнера. Свою роль відіграють і збитки. Вони висвітлюють помилки і прорахунки в напрямку засобів, організації виробництва і збуту продукції.

Правильний облік доходів важливий для відображення діяльності підприємства. Орієнтація підприємств на отримання доходів є неодмінною умовою для їх успішної підприємницької діяльності, критерієм вибору оптимальних напрямків і методів цієї діяльності. Облік доходів підприємства необхідний на будь-якій стадії виробництва. Це і зумовило актуальність обраної теми.

Суттєвий внесок для розв'язання проблеми формування та обліку доходів зробили такі вчені, як Бутинець Ф.Ф., Возняк В.С., Губіна І. А., Житна Т. І., Завгородній В.Л., Ковальов А. І., Кондратов О. В., Кулинич К.О., Лігоненко Л. В., Радіонова В.М., Ткаченко Н. М., Третяк О. Д., Шкарабан С. І., Члек А.В., та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження теоретичних аспектів та особливостей обліку доходів, їх аналіз і контроль.

Для вирішення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розглянути доходи підприємства як об'єкт обліку та контролю, їх сутність, класифікацію та оцінку доходів в обліку;
- вивчити нормативно-правову базу обліку доходів;

- розглянути сучасні проблеми обліку доходів;
- вивчити об'єкт дослідження на основі інформації фінансової звітності та даних внутрішнього обліку підприємства;
- охарактеризувати особливості обліку доходів на підприємстві;
- проаналізувати стан обліку доходів і їх контроль на підприємстві;
- визначити шляхи вдосконалення обліку та контролю доходів на вітчизняних підприємствах.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження обрано систему обліку та контролю доходів у господарській діяльності ТОВ «Вібо-Транс».

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти обліку та контролю доходів на ТОВ «Вібо-Транс», його фінансові результати.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є обґрунтування необхідності вдосконалення обліку доходів підприємства та вирішення пов'язаних із цим процесом проблем.

Для узагальнення й оцінки сучасного стану організації та ведення обліку доходів на підприємствах України використано методи асоціацій і аналогій; логічного аналізу; деталізації; порівняльного аналізу; системного вивчення господарських процесів; метод експертної оцінки і контрольних питань; а також схематичні та графічні методи.

Інформаційна база дослідження. В ході дослідження розглянуто нормативно-законодавчі акти, наукові статті, монографії вітчизняних і зарубіжних вчених з обліку й контролю доходів, матеріали міжнародних науково-практичних конференцій. Також використовувалися первинні, аналітичні та звітні облікові дані досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ

Процес формування доходів – є актуальним для будь-якої організації, яка функціонує на ринку товарів, робіт та послуг. Дохід визначається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу.

В ході проведення досліджень за темою кваліфікаційної роботи було розглянуто класифікацію доходів, яка має важливе значення для оцінки в обліку доходів підприємства та його структурних підрозділів. Прибутковість активів означає їх здатність приносити дохід, створювати джерело для розвитку підприємства і зміцнення його капітальної бази.

Проведено огляд нормативної бази, яка регулює економічні та правові відносини підприємства з іншими підприємствами та організаціями, з державою, з персоналом тощо. За результатами огляду нормативної бази ми дійшли висновку, що регулювання питань господарської діяльності підприємств в Україні досить повне та достатнє на нормативному рівні.

Розглядаючи сучасні проблеми обліку доходів, слід відмітити, що багато вітчизняних і зарубіжних вчених розглядали дані проблеми, основними з яких є повнота та своєчасність, доступність і доречність відображення доходів в системі обліку.

Для вивчення і дослідження теми кваліфікаційної роботи обрано підприємство ТОВ «Вібо-Транс», головний офіс якого знаходиться у м. Одеса. Підприємство здійснює багато видів діяльності, основними з яких є: складське господарство, транспортно-експедиторські послуги, стафірування, оптова торгівля хімічними продуктами та агентування морських суден.

Ведення бухгалтерського обліку ТОВ «Вібо-Транс» здійснює за допомогою програми «1С:Предприятие 7.7». На підприємстві ТОВ «Вібо-Транс» для обліку доходів діяльності підприємства використовують рахунки сьомого класу.

Відображення в обліку доходів від реалізації відбувається на підставі первинних документів: договорів, рахунків-фактур, товарно-транспортних та видаткових накладних, виписок банку, розрахунків бухгалтера.

Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку. Операції в іноземній валюті відображаються також у валюті розрахунків та платежів по кожній іноземній валюті окремо.

На підставі аналізу доходів підприємства, розрахунок показників фінансової стійкості показав, що підприємство знаходиться у кризовому положенні. Проаналізував розподіл економічних показників за видами діяльності, бачимо, що найбільший дохід складає діяльність оптової торгівлі хімічними продуктами та складське господарство. Аналіз структури доходів показує, що чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг у 2019 році знизився на 6%, це свідчить про негативну динаміку доходів.

Щодо визначення шляхів вдосконалення обліку та контролю доходів, то підприємству ТОВ «Вібо-Транс» слід переглянути облікову політику і внести зміни до обліку і документального оформлення комерційних операцій. Враховуючи постійне розширення підприємства та розвиток видів діяльності слід звернути увагу саме на ведення обліку в системі BAS Бухгалтерія. На даний момент підприємством був придбаний даний програмний продукт, тож слід звернути максимальну увагу та забезпечити якнайшвидше впровадження для покращення обліку операцій доходів та використовувати різноманітність аналітичних можливостей цієї програми. А також для покращення контролю і обліку доходів сучасних комерційних операцій і нових видів діяльності.

В результаті впровадження пропозицій, які було зроблено в ході проведення досліджень, на нашу думку, можна очікувати підвищення ефективності обліку й управління доходами діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрютина М. С. Экономика предприятия: учебник. М.: Дело и Сервис (ДИС), 2004 (ОАО Тип. Новости). 526 с.
2. Батрак Н. Агентування морських суден: дисбурсментські рахунки. Бухгалтерія 2006. № 7. С. 62.
3. Бергінг Р.З., Крочук В.М. Методичні аспекти аудиту доходів та витрат транспортного підприємства. 2016 URL: http://books.zntu.edu.ua/book_info.pl?id=142842 (дата звернення: 30.03.2020).
4. Будько О.В., Спекова О.Р. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення. Приазовський економічний вісник. Вип. 3(14). 2019. С. 411-416 URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2019/3_14_uk/69.pdf (дата звернення: 08.04.2020).
5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів / Ф. Ф. Бутинець, Т. В. Давидюк, З. Ф. Канурна, Н. М. Малюга, Л. В. Чижевські; за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП “Рута”, 2005. – 383 с.
6. Бухгалтерський облік . Частина I : навчальний посібник / за ред. В. Ф. Максимової. Одеса : ОНЕУ, 2013. 462 с.
7. Бухгалтерський облік . Частина II : навчальний посібник / за ред. В. Ф. Максимової. Одеса : ОНЕУ, 2013. 462 с.
8. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця]. 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП "Рута", 2009. -912 с.
9. Гавриленко О.Є. Облік і внутрішній контроль фінансових результатів на підприємствах міського транспорту : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 Одеський національний економічний університет, Одеса, 2019. 21 с. URL: <http://oneu.edu.ua/wp->

content/uploads/2019/04/Avtoreferat_Gavrilenko-O.YE..pdf (дата звернення: 15.04.2020).

10. Глушко Л.В. Законодавчо-нормативне забезпечення обліку та аналізу доходів. Економіка – бухгалтерський облік і аудит. Київ, 2016. С. 50 - 56.

11. Голубнича Г.П. Розвиток обліково-аналітичних інформаційних систем в умовах фінансової кризи. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. 2011. № 130. С. 27-30.

12. Грузинов В.П. Экономика предприятия. Учебник для вузов 2-е изд. М.: ЮНИТИ-ДАК, 2002. 795 с.

13. Гуцаленко Л.В. Адаптивна система обліку і контролю результатів діяльності сільськогосподарських підприємств : моногр. /Л.В. Гуцаленко. К.: ННЦ ІАЕ, 2010. 372 с.

14. Дерій В.А. Контроль за доходами щодо видів діяльності підприємств: завдання, послідовність, результати. Вісник ТНЕУ № 2. 2011. С. 152-154.

15. Дерій В. Проблеми обліку витрат і доходів підприємства та перспективи їх вирішення в Україні. Бухгалтерський облік і аудит. 2008. № 4. 7 – 11 с.

16. Економічний аналіз: навч. посібник /за ред. Н. А. Волкової. Одеса: ОНЕУ, 2015. 310 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/5717>. (дата звернення: 25.03.2020).

17. Економічний аналіз за видами діяльності: навчальний посібник / Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. та ін. Одеса, Кримполіграфпапір. 2018. 181с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7708> (дата звернення: 25.03.2020).

18. Економіка підприємства : підручник ; за заг. ред. Н. М. Ушакової. К. : Київський нац. торг.-економ. ун-т, 2005. 569 с.

19. Єгарміна В. Внутрішній контроль: сучасність та перспективи. Вісник податкової служби України. 2009. № 21. С. 62 – 65.

20. Закурдаєва А. І., Дьяконова О. С. Економічне поняття доходів і витрат підприємства. Молодий вчений. 2018. №49. 347с.

21. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 08.02.14 № 48). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 28.03.2020).

22. Кодекс торговельного мореплавства України зі змінами і доповненнями, внесеними законами України від 14 січня 2020 року N 440-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр>. (дата звернення 21.03.2020).

23. Костів М.А., Озеран А.В. Облік та контроль доходів і витрат в управлінні електроламповим підприємством: *матеріали VII Міжнар. наук. конф. "Наукові школи світу: сучасний стан, перспективи розвитку"*. В 2 ч. Ч. 2. Житомир: ЖДТУ, 2008. С. 102-108.

24. Кубік В. Д. Проблеми обліку доходів на підприємстві у світлі застосування національних і міжнародних стандартів обліку. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. том 18 Випуск 3 Одеса, видавничий дім «Гельветика», 2013. С. 60-63.

25. Кубік В. Д. Формування облікової політики підприємства з метою організації управлінського обліку / В. Д. Кубік, Л. В. Мілько // Глобальний економічний простір: детермінанти розвитку. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 29 квітня 2016 р.). – Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. – С. 121-124. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7206> (дата звернення 03.03.2020).

26. Кулинич К.О. Проблеми обліку доходів підприємства та шляхи їх вирішення. *Дванадцяті економіко-правові дискусії*. Наукова спільнота. ХТЕІ

КНТЕУ. 24.05. 2016. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ru/article/id-1538/> (дата звернення 15.03.2020).

27. Ловінська Л.Г., Жилкіна Л.В., Голенко О.М. та ін. Бухгалтерський облік : навч.-метод. Посібник. К. : КНЕУ, 2002. 370 с.

28. Локотей Тетяна Операції з агентування морських суден: правове регулювання, бухгалтерський та податковий облік . Консультація експерта Ліга-Закон: листопад 2018. URL: https://jurliga.ligazakon.net/analytics/167198_operats-z-agentuvannya -morskikh-suden-pravove-regulyuvannya-bukhgalterskiy-ta-podatkoviy-oblk (дата звернення 15.04.2020).

29. Маркс К., Капітал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://libking.ru/books/sci/sci-politics/156557-karl-marks-kapital.html> (дата звернення 25.02.2020).

30. Марченко Д.М. Удосконалення організації внутрішнього фінансового контролю підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2010. № 2. С. 163 – 171.

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025 (дата звернення 25.02.2020).

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений наказом Міністерства Фінансів України від 07.02.2013 №73 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів « 48 від 08.02.2014 р.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 25.02.2020).

33. Омельницькая З., Владимирская М., Егорова И., Гужел Ю.Энциклопедия услуг: сборник систематизированного законодательства «Бухгалтерия. Право. Налоги. Консультация». №8-1. 2018. 30. с.

34. Пашкевич М. С. Шишкова Н.Л. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль Нац. гірн. ун-т. Дніпро : НГУ, 2017. 182 с. URL: <http://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/150491>. (дата звернення 24.03.2020).

35. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3> (дата звернення: 22.03.2020).

36. Подолянчук О.А. Облік доходів сільськогосподарських підприємств: теорія та практика: моногр. Вінниця: ПП «Едельвейс і К», 2010. С. 276.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» затверджено наказом Міністерством фінансів України від 29.11.1999р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> (дата звернення 25.02.2020).

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» затверджено наказом Міністерством фінансів України від 10.08.2000 № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00> (дата звернення 05.04.2020).

39. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Мінфіну України від 24.05.95 р. № 88 (із змінами, внесеними згідно Наказу Міністерства фінансів № 987 від 30.09.2014 року). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

40. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: нака МФУ № 879 від 02.09.2014р. зі змінами та доповненнями від 04.10.2016р. № 868 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (дата звернення: 05.04.2020)

41. Потриваєва Н. В., Кореновська Т. О. Нормативно-правові особливості облікового забезпечення витрат та доходів діяльності підприємств. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2016. Вип. 1. С. 9-18.

42. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV: зі змінами і доповненнями від 05.10.2017 № 2164-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення 09.03.2020).

43. Продіус Ю.І. Економіка підприємства: навчальний посібник / Продіус Ю. І. Х.: Одиссей, 2004. 416 с.

44. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку: наказ МФУ від 29 грудня 2000 року № 356. URL: https://minfin.com.ua/taxes/-/!news/nnakminfin_356/nnakminfin_356.html (дата звернення 20.03.2020).

45. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів: Міністерство статистики України від 21.06.1996 № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0193202-96#o54> (дата звернення 20.03.2020).

46. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII, зі змінами і доповненнями від 03.12.2019 № 324-IX. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення 19.03.2020).

47. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України від 1 липня 2004 року № 1955-IV, зі змінами та доповненнями від 05.07.2012р. № 5060-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15> (дата звернення: 22.03.2020).

48. Садовська І.Б. Документування як основна складова інформаційних ресурсів в управлінському обліку / І.Б. Садовська. 2011. № 2. URL: www.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/ekfor/2011_2/68.pdf (дата звернення 19.03.2020).

49. Система ведення бухгалтерського обліку 1С Предприятие 8.3. URL: <https://wiseadvice-it.ru/o-kompanii/blog/articles/kakie-byvaut-versii-1s/> (дата звернення 10.04.2020).

50. Семенець А.А. Звіт про фінансові результати за П(с)БО та МСФЗ: Порівняльний аспект. Збірник наукових студентських робіт. 2015. № 7. Одеса, ОНЕУ. С. 81-84.

51. Сук Л.К. Контроль і ревізія доходів і результатів діяльності. Бухгалтерія в сільському господарстві. 2006. № 3. С. 43-47.

52. ТД «Агроімпорт ЛТД». URL: <https://infoindustria.com.ua/tov-td-agroimport-ltd/>. (дата звернення 18.03.2020).

53. ТОВ «Вібо-Транс». Vibo-Trans LLC. URL: <https://vibo-trans.com> (дата звернення 18.03.2020).

54. ТОВ «ФосАгро». URL: <https://phosagro.ru> (дата звернення 18.03.2020).

55. Фінансовий облік -2: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, спец. 6.0305901 «Облік і аудит» під ред. Лоханової Н.О. Одеса: ОНЕУ, 2016. 306 с.

56. Харламова О. Звіт про фінансові результати (Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід) Все про бухгалтерський облік. 2017. № 57. С. 28-29.

57. Чижевська Л.В. Остапенко Я.О. Внутрішній контроль витрат та доходів підприємств готельного господарства. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2013. Вип. 2(7). Т. 1. С. 302–310. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/7.1/302.pdf> (дата звернення: 19.03.2020).

58. Шурміна А.О. Внутрішньогосподарський контроль доходу від операційної діяльності: Економічний аналіз: зб. наук. праць кафедри економ. аналізу Тернопільського національного економічного університету. Вид. 6. Тернопіль: ТНЕУ, 2010. - С. 533-535.